

^१धानाः, ^२धान्यम्, ^३धीरः, ^४वेधाः, ^५वयोधाः-पुरोधाः.

(896) “धावु गतिशुद्धयोः”

(I-भ्वादिः-601. सक. सेट्. उभ.)

‘शुद्धौ’ इति क्षीरस्वामी । ‘जवे च’ इति द्रुमे । उपपूर्वकात् स्तुत्यर्थता ।
 धावकः-विका, धावकः-विका, दिधाविषकः-षिका, ^६दाधावकः-विका ;
 धाविता-त्री, धावयिता-त्री, दिधाविषिता-त्री, दाधाविता-त्री ;
 धावन्-न्ती, धावयन्-न्ती, दिधाविषन्-न्ती ; —
 धाविष्यन्-न्ती-ती, धावयिष्यन्-न्ती-ती, दिधाविषिष्यन्-न्ती-ती ; —
 धावमानः, धावयमानः, दिधाविषमाणः, दाधाव्यमानः ;
 धाविष्यमाणः, धावयिष्यमाणः, दिधाविषिष्यमाणः, दाधाविष्यमाणः ;
^७धौः-धावौ-धावः ; — — —

1. ‘धावु—’ [द. उ. 5-39] इति नप्रत्यये रूपम् । धीयन्ते यासां विकारैः प्राणिन इति धानाः=यवविकाराः ।
2. ‘दधातेर्यन् नुद च’ [द. उ. 8.19] इति यन्प्रत्यये नुडागमो विधीयते ।
3. ‘सुसूधा—’ [द. उ. 8-42] इति कन्प्रत्यये ईत्वे च रूपम् । दधाति आपस्तु चित्तमिति धीरः=सत्त्ववान् ।
4. ‘विधाजो वेध च’ [द. उ. 9-84] इति विपूर्वाद्धाजोऽसिप्रत्ययः, वेध इति इत्ययं चादेशः । विदधाति प्रजाः इति वेधाः=ब्रह्मा ।
5. ‘वयसि धाजः’, ‘पयसि च’ ‘पुरसि च’ [द. उ. 9-89-90-91] इत्येभिः असिप्रत्ययो विधीयते । डिचायम्, तेन टेलोपः । वयोधाः=प्राणी चन्द्रश्च । पयोधाः=समुद्रः । पुरोधाः=उपाध्यायः ।
6. यङन्ताण्डुलि, ‘दीर्घोऽक्तिः’ (7-4-83) इत्यभ्यासे दीर्घः । एवं यङन्ते सर्वत्र ज्ञेयम् ।
7. क्तिपि, ‘ञ्छोः शङ्खुनासिके च’ (6-4-19) इत्यूर् वकारस्य । ‘एत्येधत्यूदसु’ (6-1-89) इति वृद्धौ रूपमेवम् ।